Tıp Fakültesi

7. MARMARA PEDİATRİ KONGRESİ

20-22 ŞUBAT 2020

SHERATON GRAND İSTANBUL ATAŞEHİR

"Ciddi Sorunlara Kolay Çözümler"

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

S-11

TİP 1 DM TANILI HASTALARDA SESSİZ ÇÖLYAK HASTALIĞI

Bilge Ş. Akkelle[1], N. Aykut Bayrak[2], Burcu Volkan[1], Özlem K. Şengül[1],

Engin Tutar[1], Serap Turan[3], Deniz Ertem[1]

[1]Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi; Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı

[2]Zeynep Kamil K.Doğum ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

[3] Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi; Çocuk Endokrinoloji Bilim Dalı

Amaç: Tip 1 DM hastalarında çölyak hastalığı (ÇH)'nın genel popülasyona göre 5-10 kat fazla görüldüğü bilinmektedir. ESPGHAN ve ISPED kılavuzlarında tip 1 DM hastalarında ÇH serolojik taraması önerilmektedir. Ancak tarama ile tanı alan 'sessiz ÇH' grubunda tedavi getirileri ile ilgili yeterli veri bulunmamaktadır. Çalışmamızda çölyak seropozitifliği saptanan tip 1 DM hastalarımızın değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Metot: Çölyak seropozitifliği nedeniyle 2014-2019 yılları arasında endoskopik inceleme yapılan 257 hasta arasında tip 1 DM tanılı olanların verileri gözden geçirildi. Seropozitiflik anti-doku transglutaminaz IgA (anti-tTG IgA) düzeyinin ≥20 U/ml (normalin üst sınırı=NÜS) olması olarak tanımlandı. Anti-tTG IgA düzeyinin ≥ 3xNÜS olması ya da anti-tTG IgA düzeyinin < 3xNÜS olması durumunda bakılan anti endomisyum (anti-EMA) antikorunun pozitif saptanması üzerine endoskopik inceleme yapılan hastalar çalışmaya dahil edildi. Histopatolojik bulgular modifiye Marsh sınıflaması esas alınarak değerlendirildi. ÇH tanısı alan (Marsh 2,3) (Grup 1) ve almayan (Grup 2) hastaların özellikleri karşılaştırıldı.

Bulgular: Çölyak seropozitifliği saptanan Tip 1 DM'li 51 hastanın 39'u (%76.5) biyopsi sonucuna göre ÇH tanısı aldı. Hastaların çoğunluğu asemptomatik idi ve asemptomatik hasta oranı açısından Grup 1 ve 2 arasında istatistiksel fark yoktu (32/39, 10/12; p>0.05). Grup 1'de kız cinsiyet oranı anlamlı derecede yüksekti (%58.9, %25; p<0.05). Tip 1 DM tanısı ile endoskopik inceleme arasındaki süre her 2 grup için benzerdi (26.1 ay, 25.6 ay; p>0.05). Anti-tTG IgA düzeyi ≥ 10xNÜS olan hasta oranı Grup 1'de anlamlı derecede yüksekti (%78, %33; p<0.05). Gruplar arasında yaş ortalaması (107.8±8.4 ay/121.5±11.2 ay), vücut kitle indeksi z skorları, anemi sıklığı, folik asit eksikliği açısından fark saptanmadı (p>0.05).

Sonuç: Asemptomatik 32/42 (%76.2) hastanın ÇH tanısı alması, taramanın sessiz çölyak hastalarının tespitindeki etkinliğini desteklemektedir. Çalışmamız verilerine göre kız cinsiyet ve yüksek anti-tTG IgA düzeyi tip 1 DM+ÇH birlikteliği açısından uyarıcı özelliklerdir. Tip 1DM+ÇH tanısı alan hastaların birçoğunda malabsorpsiyon bulgularının olmaması dolayısıyla sessiz çölyak hastalarının tespit ve tedavi gerekliliği tartışılmaya açık bir konudur.